

Stát nepomáhá, a ještě se montuje do věcí, o kterých nic neví... Toto jsme si vyslechli od průmyslníků

- CZ24 News | 14. února 2023

ČESKO: Vláda šije opatření horkou jehlou, bez představy, čemu chce pomoci a co chce dokázat. Takový dojem mají průmyslníci, se kterými ParlamentníListy.cz hovořily, ze současného stavu české ekonomiky. Stěžují si na kurs koruny nevýhodný pro export, stejně jako na opatření z Bruselu. Jinak jsou ale některá odvětví spíše optimistická a nechce se jim propouštět.

Výhled na rok 2023 není pro firmy příznivý. Podnikatelé se strachují o zakázky, ceny energií i materiálů. Pesimismus na trhu je největší od třetího čtvrtletí 2020. Vyplývá to z průzkumu společnosti Manpower, který udělala mezi 510 zaměstnavateli v soukromém i veřejném sektoru v České republice.

„Nervozita zaměstnavatelů roste, ale většina firem je spíše opatrná a vyčkává, jak se ekonomická a energetická situace vyvine. Počet zaměstnavatelů, kteří plánují v dalším období propouštění, zůstává již rok poměrně stabilní, nicméně výrazně klesá počet optimistických firem. Zaměstnavatelé spíše náborů pozastavují, než že by plánovali hromadné propouštění,“ uvedla generální ředitelka ManpowerGroup ČR a Slovensko Jaroslava Rezlerová.

Nejvíce optimismu Manpower zaznamenal v IT, veřejném a neziskovém sektoru nebo v obchodě a službách. Opačná tendence je v energetice, komunikačních službách a finančním sektoru.

Podnikatel: Držíme zaměstnance, co to jde

ParlamentníListy.cz oslovily podnikatele a manažery, aby je požádaly o názor na vývoj v letošním roce. Jejich predikce nejsou příliš příznivé a doprovází je velká nejistota.

„Propustili jsme lidi na fakturu a brigádníky, ale zaměstnancům na HPP jsme zvýšili mzdy o osm až 9, 5 %,“ říká ParlamentnímListům.cz podnikatel Filip Weiss, jehož firma vyrábí obalové materiály. „Zatím inflace dohání obyčejné lidi, ale začíná dohánět i nás, zaměstnavatele, protože se snižují poptávky, a velký problém nám dělá euro.“

Zahraniční platby jsou podle něj nevýhodné: „Máme potíže s trhem mimo republiku, resp. s trhem Evropské unie. Tam se obchoduje s eury, ale náklady společnosti evidujeme tady v Čechách v korunách. Ten rozdíl je značný, na hospodaření firmy je to znát.“

Podle Weisse není vůbec jisté, jak se situace dál vyvine: „V okolí je vidět, že firmy dělají opatření. Například kolínská Toyota na tento měsíc zastavila výrobu a lidé jsou doma na šedesáti procentech platu. Jak to bude u nás, to zatím nedokážu odhadnout. Budeme se ale snažit udržet naše kmenové zaměstnance za plných pracovních podmínek co nejdéle. Mnozí z nich jsou s námi už dlouhá léta, nechceme o ně přijít.“

Weiss se snaží zaměstnance udržet z pragmatických i sociálních důvodů: „Ti lidé často živí rodiny, a v současné době nám prostě nepříjde fér je znejišťovat víc, než je nutné. A jde také o to, že po čase, až tahle krize opadne, budeme muset nové lidi zase nabrat. A zaučit je, to nějakou dobu trvá,

průměrně čtyři až pět měsíců. Je pro nás tedy výhodnější zaměstnance držet ve firmě, co to jde.“

Firmy s nízkou přidanou hodnotou

Krizový manažer Tomáš Konvičný poskytl ParlamentnímListům.cz komentář, ve kterém shrnuje, co firmy nejvíc tíží: „Velká část firem v Česku je subdodavatelská a pocituje každé navýšení cen na vstupech, ať se jedná o ceny komodit, práce, energií. Je třeba společností pomoci jako celku, udržet je konkurenceschopné vůči dalším ekonomikám v EU.“

Potvrzuje také slova podnikatele Weisse o zahraničním obchodu: „Silná koruna exportně orientovaným firmám také přidává na starostech. Bohužel většina našich firem má nízkou přidanou hodnotu, a v důsledku tak nezbyvá dostatek prostoru na kompenzaci zvýšených nákladů na vstupech.“ Přenášet tyto náklady na zákazníky se prý nedaří všem společnostem.

Změny se podle krizového manažera sice už začaly dít, ale zvýšit poměr firem s vysokou přidanou hodnotou nebude otázkou let, ale několika desetiletí. Firmám by prý pomohlo zvýšit efektivitu své společnosti, a to jak po stránce automatizace procesů a výroby, tak po stránce energetické: „Když znáte ve firmě přesně své náklady, můžete s nimi pracovat a optimalizovat je. Tyto úspory mohou velkým společnostem ušetřit nemalé peníze. Platí zde poučka, z krize se neprošetříte, ale proinvestujete. Proto i úspory něco stojí, např. výměny za méně energeticky náročné technologie, již zmíněná automatizace výroby a další,“ vysvětluje Tomáš Konvičný.

Co se však ale týče zelených energií, je spíše skeptický: „To je kapitola sama pro sebe. Je pokaždé třeba velmi dobře vyhodnotit přínos pro danou společnost, a ne jen bezmyšlenkovitě investovat.“

Pro vládní kroky na pomoc firmám krizový manažer nevidí důvod ke chvále: „Tady se něco ušilo horkou jehlou, ale už se to neřešilo koncepčně. A tak na jednu stranu si firmy na střechu montují fotovoltaické panely a na stranu druhou zavíráme uhelné elektrárny.“

Co se však týče propouštění, zůstává Konvičný zatím v klidu: „Já myslím, že firmy nebudou nijak zásadně propouštět, možná omezí agenturní zaměstnance, pro které se najde práce v jiných odvětvích napojených například na zbrojní průmysl atd.“ Důvody, proč se firmy nebudou svých zaměstnanců vzdávat, je prý dvojí: „Jeden důvod je dlouhodobý nedostatek pracovníků na trhu, který musí projít transformací na kvalifikovanou a specializovanou pracovní sílu. Druhým důvodem je odchod zkušených pracovníků do důchodu. Dlouhodobě chybějí následovníci v řadě profesí.“ Podle Konvičného proto firmy, které propustí zaměstnance teď, budou mít velký problém s nalezením nových v budoucnu.

Krise nejvíc postihne automotive

Slova krizového manažera o ne/propouštění potvrzuje ParlamentnímListům.cz i náš zdroj z prostředí hutního průmyslu: „My propouštět nebudeme,“ říká Ivo B., který působí jako ředitel několika závodů. „Potýkáme se naopak s nedostatkem lidí. Nejde sice o stovky nebo tisíce, jsou to spíše desítky, ale je to i znát.“ Horší je to prý s výhledem do budoucna: „V těžkém průmyslu dnešní mladí lidé nechtějí dělat. A tak máme obavy, jak to bude dál, až ti starší odejdou do penze.“

Investice do automatizace je prý dobrým a logickým postupem, ale také drahým: „Šlo by o investice v řádech miliard, možná i desítek miliard. To je teď pro nás neuskutečnitelné, když nevíme, co bude dál,“ vysvětluje manažer. „Ano, můžeme hrát vabank a pustit se do toho, ale pak se může stát, že přijde ještě větší krize než tahle, a nebudeme mít finance na provoz. V současné nestabilní době si zodpovědná firma neriskne pouštět se do tak velkých projektů,“ myslí si náš zdroj z hutního průmyslu.

Do roku 2023 se přesto dívá s optimismem: „Mohu mluvit jen za naši firmu, ale ano, krizi jsme ustáli. Jsme konzervativní obor a jsme předvídaví. Zafixovali jsme si ceny energií a měli i dost volného kapitálu na nenadálé nepříznivé situace. Teď už vidíme, že předražená cena energií se dostává pomalu do normálu, a my budeme teprve jednat o tom, jak to budeme mít v roce 2024. Ale na tento rok jsme relativně v pohodě.“

Problematické odvětví ale podle našeho zdroje představuje automobilový průmysl: „V automobilovém průmyslu je to mnohem horší. Jelikož se angažují ve Sdružení firem automobilového průmyslu, tak vidím, že tyto společnosti mají opravdu velký problém. Toyota zastavila výrobu, Škodovka zastavila výrobu některých modelů aut a pravděpodobně to bude pokračovat dál.“ Jde prý o celou soustavu firem: „Nejen ti velcí hráči a samotní výrobci aut, ale i jejich dodavatelé a subdodavatelé. Neudrží to, nebudou na to mít. Tam hrozí velké nebezpečí ohledně propouštění a vůbec celkově se může stát, že ten náš český průmysl, který byl na automotive z vysoké míry založený, se zhroutí...“

Podle Iva B. je za současnou nestabilní situaci z velké míry zodpovědná politika České republiky a Evropské unie: „Na jednu stranu nám stát nijak nepomohl nebo pomohl pozdě a nedostatečně, na druhou stranu se ale firmám montuje do věcí, o kterých úředník v Praze či Bruselu nic neví.“

[ZDROJ](#)